

POSTANOWIENIE

Dnia 6 sierpnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosław Sadowski

sprawy z powództwa Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna z siedzibą w W.,
przeciwko Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów,
o stwierdzenie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów,
na skutek skargi kasacyjnej Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna z siedzibą
w W. od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 15 marca 2024 r., sygn. VII
AGa 345/23,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 6 sierpnia 2025 r.,

- I. **odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- II. **zasądza od Towarzystwo Ubezpieczeń Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów tytułem kosztów postępowania kasacyjnego kwotę 360 (trzysta sześćdziesiąt) złotych z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia postanowienia pozwanej do dnia zapłaty.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 15 marca 2024 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie, w pkt I. zmienił zaskarżony wyrok częściowo w ten sposób, że: a) w punkcie pierwszym zaskarżoną decyzję zmienił częściowo w punkcie II (drugim) podpunkt 1 (pierwszy)

poprzez obniżenie nałożonej kary w wysokości 7 696 800 zł do kwoty 4 618 080 zł oraz w punkcie II (drugim) podpunkt 2 (drugi) poprzez obniżenie nałożonej kary w wysokości 7 696 800 zł do kwoty 4 618 080 zł i w pozostałym zakresie oddalił odwołanie, b) w punkcie czwartym zasądził od Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. w W. na rzecz Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kwotę 720 zł tytułem kosztów procesu, w pkt II. oddalił apelację pozwanego w pozostałym zakresie, w pkt III oddalił apelację powoda w całości, w pkt IV. zaś zasądził od Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. w W. na rzecz Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kwotę 1 080 zł z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie, za czas od dnia uprawomocnienia się orzeczenia, którym je zasądzono, do dnia zapłaty tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

Od powyższego wyroku skargę kasacyjną wywiódł powód, zaskarżając wyrok w części, tj. w zakresie pkt I, III i IV.

Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, powołując się na przesłanki określone w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną, pozwany wniósł o odmowę jej przyjęcia, zaś w przeciwnym razie o jej oddalenie. W każdym zaś przypadku wniósł o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego w tym postępowaniu według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c., nie

służy zaś merytorycznej ocenie skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Nakładając na skarżących obowiązek wskazania i uzasadnienia oznaczonej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ustawodawca zmierzał do zagwarantowania, że skarga kasacyjna, nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń, będzie pełnić przypisane jej funkcje publicznoprawne. Ograniczenie przesłanek do czterech ma więc zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne, a skarga kasacyjna nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej sprawie. Tak więc, nie w każdej sprawie, nawet w takiej, w której rozstrzygnięcie oparte jest na błędnej subsumpcji czy wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania, w przeciwnym razie Sąd Najwyższy stałby się wbrew obowiązującym regulacjom sądem trzeciej instancji. Nie jest rolą Sądu Najwyższego korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

Skarga kasacyjna nie zawiera argumentów dostatecznych dla uznania, że skarżący skutecznie wykazał, iż w sprawie zachodzą powołane przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. Zagadnienie prawne powinno, przede wszystkim, być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (postanowienie Sądu Najwyższego z 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01), a jednocześnie być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi

Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumpcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (postanowienia Sądu Najwyższego: z 15 października 2002 r., III CZP 66/02; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02; z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08).

Złożenie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance oczywistej jej zasadności oznacza, zgodnie z poglądem utrwalonym w judykaturze, że skarżący musi przedstawić dokładny wywód, na czym – jego zdaniem – polega oczywista zasadność skargi w danej sprawie z przytoczeniem przepisów, których naruszenie ją spowodowało oraz argumentację wskazującą na to, dlaczego opisane naruszenie doprowadziło do wydania oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej, w trybie z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob. postanowienie SN z 8 października 2015 r., IV CSK 189/15 i przywołane tam orzecznictwo). Skarżący, przedstawiając – jako okoliczność uzasadniającą rozpoznanie skargi kasacyjnej „oczywiste naruszenie prawa” – powinien zatem wykazać kwalifikowany charakter tego naruszenia (zob. postanowienia SN: z 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; z 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49; z 15 kwietnia 2021 r., IV CSK 617/20).

To co ma świadczyć o oczywistej zasadności skargi nie może być jednocześnie ujmowane jako podstawa przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c., gdyż jeżeli występuje istotne zagadnienie prawne albo poważny problem świadczący o potrzebie wykładni przepisu, to nie można jednocześnie twierdzić, że z tych samych przyczyn skarga jest oczywiście uzasadniona, jako że twierdzenie o oczywistej zasadności skargi pozostaje wówczas w kolizji z problemami prawnymi warunkującymi pierwszą i drugą podstawę przedsądu. Taka konstrukcja wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania dyskwalifikuje jego zasadność już na samym wstępie (zob. postanowienie SN z 24 czerwca 2021 r., III CSK 77/21). W przedmiotowej sprawie zachodzi taka właśnie sytuacja. Wnioskodawca w uzasadnieniu do wniosku o przyjęcie skargi na podstawie art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., konstruuje istotne zagadnienia prawne, zaś nawiązując do tych kwestii

wnioskodawca odwołuje się jednocześnie do przesłanki określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Jednocześnie wnioskodawca nie uzasadnia przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej, o której mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Zwrócono na to uwagę w odpowiedzi na skargę kasacyjną. Sąd Najwyższy aprobuje podniesioną tam argumentację i uznaje za zbędne ponowne przytaczanie treści tych wywodów.

Według Sądu Najwyższego, nie ma przy tym innych przyczyn uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, w szczególności nieważności postępowania (art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c.).

Z powyższych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c.). O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c.

[r.g]